

Kõmmaste ja Harju-Risti metsatööde arutelu

Kohtumiskoht: vana taimla kõrval

Kohtumise aeg: 16–17.55

Kohtumisel osales 19 kohalikku elanikku ja 2 RMK esindajat

Metsaülem Jaan Schults selgitab, et selle kohtumise eesmärk on ühiselt vaadata üle piirkonna metsad, et Kõmmaste, Altküla ja Harju-Risti vahelisele metsale koostada kümneks aastaks kava. Koosolekul osalejad teevad omapoolse ettepaneku marsruudi muutmiseks.

Küsitakse, miks just see mets.

Metsaülem näitab kaardil ala ulatust ja selgitab, et kogu see terviklik riigimetsa ala on Lääne-Harju valla koostatavas üldplaneeringus esile toodud kohalikele olulise metsana, kus tuleb tööd kogukonnaga läbi arutada.

Metsaülem leiab, et siin alal peaks hakkama metsatöid kavandama ja selleks tahab ta saada kohalikega kokku, kuulata ära, mida kohalikud ootavad, kuidas võiks tulevikus olla, kus on praegu mõni eriline koht või milline olukord üldse ei meeldi. Seejärel koostab RMK 10 aastaks kava, millega saavad kohalikud tutvuda, selle üle mõelda ja vajadusel muutmiseks ettepanekuid esitada. Seejärel oodatakse kohalike ettepanekut, et ühiselt kava üle vaadata ja teha selles vajalikud parandused. Lõpuks palume kava kinnitada kohalikul omavalitsusel – kogukonna esindajal. RMK ei tee sellel alal töid enne, kui on kogukonnaga kokkulepe saavutatud.

Metsaülem soovib kohalikel ettepanekute esitamiseks kasutada Metsaregistrit, kus saab täiendavat infot metsas varem tehtud tööde kohta. Metsaülem juhib tähelepanu, et Metsaregistris näeb 2022. aasta suvel alale võetud metsateatise, kuid nende järgi metsatöid ei tehta. Teatised on võetud enne seda, kui selgus, et Lääne-Harju uue üldplaneeringu käigus on vald selle mets kohalikele oluliseks metsaks määratud. Metsaülem kinnitab, et enne kokkuleppe saavutamist ei tehta alal töid – kogukonnaga saavutatav kokkulepe võib erineda sellest, millised metsateatised on võetud.

Metsaülem juhib tähelepanu veel sellele, et lähipäevil hakkab läbi selle metsa materjalivedu erametsast. RMK materjali vedamist ei keela, kuid on metsaomanikule seadnud tingimused.

Kohalikud küsivad, miks KAH ala piirid on veidi suuremad kui koostatavas üldplaneeringus. Metsaülem selgitab, et piirid viiakse vastavusse üldplaneeringuga, kui üldplaneering vastu võetakse. RMK on kõrgendatud avaliku huviga metsaks pidanud teeserva, kuhu vald kavandab kergteed.

Kohalikud tunnevad huvi metsa läbiva RMK raja tähistamise vastu – kas on plaanis panna välja viitasid ja rada rohkem tähistada. Jaan Schults täpsustab, et Kõmmaste ja Harju-Risti vahelt läheb läbi RMK matkatee, mis on tähistatud, aga õpperada siin ei ole ega ole kavandatud.

Kogukond küsib, mis saab vanast taimlast.

Metsaülem ootab kogukonnalt ettepanekuid – üks võimalus on jätta ala selliselt nagu on, teisalt võib ala teha puhtaks ja istutada Eestisse sobilikumad puuliigid.

Kohalikud soovivad, et taimeaija kõrvalt kulgev tee saaks puhastatud ja oleks vabalt läbitav. Hetkel hakkab kinni kasvama ja teele on langenud puid.

Maili Sitska leiab, et metsas on töid vaja teha – näha on kuivanud puid, kuid rõhutab, et kogukonna jaoks on oluline, et marjamets jääks.

Simo Veskioja võtab kokku kohalike ootuse, et kõige olulisem on kogukonna jaoks üle 100 aasta vanune männik – mustikamets. Kohalikud täiendavad, et seal on palju puid pikali. Simo Veskioja täiendab, et majade ligidale ei tohiks samuti suur raiet plaanida. Mustikametsa all peetakse silmas KAH ala ida osas kvartalil VP286 paiknevaid vanu männikuid.

Varje Siimann kinnitab, et ei taha õue tagant lagedaks raiumist.

Thea Aliise Tuulrand kirjeldab erametsas tehtud töid ja ütleb, et selliseid rööpaid metsa näha ei soovi. Ta leiab, et mets on erinevate raiete tõttu juba hõredam. Ta leiab, et võiks töid plaanida pisikestes osades ja aegamisi, kuid lageraiet ei taha.

Liigutakse üheskoos metsa vaatama.

Liigutakse läbi 1,2 ha metsaosas, kus 2017. aastal tehti lageraie ja 2018. aastal istutati männid. Metsaülem juhib tähelepanu, et säilikpuude ümber on puud väiksemad ja neid on vähem, kuigi istutati ka säilikpuude ümber. Ta selgitab, et sama puuliigi puude vahel on valgus- ja juurkonkurents.

Seejärel liigutakse läbi metsa vaatama harvendatud ja harvendamata metsa erinevusi. Metsaülem selgitab, et harvendusraiet tehakse alles jäävatele puudele paremate kasvutingimuste loomiseks. Kvaliteetse puidu kasvatamiseks on vaja harvendada, harvendamata metsas tekib looduslik väljalangemine ja erinevad kahjurid ründavad nõrgemaid puid.

Osalised leiavad, et metsa harvendamine sellel alal on mõistlik ja vajalik – nende tööde vastu kohalikud ei ole.

Edasi liigutakse metsaosadele, kus on varem tehtud aegjärgset raiet või aegjärgse ilmelist raiet ja metsa uuenemiseks on korduvalt mände istutatud – erinevatel põhjustel ei ole männid kasvama hakanud. Nüüdseks on lisandunud teised puud ja põõsad, männikut seal enam ei kujune.

Seejärel soovivad kohalikud minna mustikametsa, üle 100-aastasesse männikusse, mis kohalike sõnul kuulus Nõukogude ajal sõjaväele. VP286 eraldise 14 juures tuleb kohalikele üllatusena, et mets on nii vana – osalised kinnitavad, et nende hinnangul pole mets viimase 30-40 aasta jooksul üldse muutunud.

Kohalikud küsivad, mida tähendab aegjärgne raie.

Metsaülem selgitab, et aegjärgse raie mõte on kasvatada järgmist metsapõlve vana metsa all – metsa välja kasvatamine selliselt on keeruline, aeglasem, aga õnnestumise korral ilusam. Umbes 60% puudest raiutakse välja esimese raiega ja metsa täius jääks 0,3.

Kohalikud leiavad, et see männik on metsa kõige ilusam osa, mida tuleks püüda hoida. KAH alal on küpseid männikuid, kus alusmetsaks lehtpuuvõsa, sarapuu - seal marju praktiliselt pole ja seal saaks majandada, näiteks kvartali VP284 küpseid männikuid.

Tekib arutelu müra kohta ja metsaülem selgitab, et õige paremini summutab müra noorendik, alusmetsata männikus levib heli väga hästi.

Kohalikud soovivad, et mingid metsaosad jääksid mineraliseerimata. Metsaülem palub ettepanekutes täpsemalt kirjeldada, milliseid metsaosasid mõeldakse.

Kohalikud juhivad tähelepanu mägraargudele, kuid ei oska nende juurde juhatada ja teised kohalikud leiavad, et mägraurge selles piirkonnas ei ole. Metsaülem palub loodusväärtustest teada anda.

Kohtumine lõpeb taas vana taimla juures, kus metsaülem võtab kokku, et oodatakse kirjalikke ettepanekuid, mida kava tegemisel arvestada. Kui kogukond soovib, on metsaülem valmis veel rahvaga metsas aruteluks kohtuma.